

ชื่อวิทยานิพนธ์	จริยธรรมของอิมามอันนะวะวีย์ด้านการใช้ชีวิตและด้านการศึกษา
ผู้เขียน	นายมุฮัมมัดอาดลันด์ มะแซ
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาชีวประวัติของอิมามอันนะวะวีย์ 2) เพื่อศึกษาจริยธรรมของอิมามอันนะวะวีย์ด้านการใช้ชีวิต 3) เพื่อศึกษาจริยธรรมของอิมามอันนะวะวีย์ด้านการศึกษา การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) โดยการนำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์แบบอุปนัย (Inductive method) และแบบนิรนัย (Deductive method) และเชื่อมโยงประเด็นที่เกี่ยวข้องจากนั้นจึงนำมาเรียบเรียงเนื้อหาอธิบาย และใช้วิธีการสังเคราะห์ (Synthesis) ข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สำคัญและใหม่

จากการวิจัยพบว่าท่านอิมามอันนะวะวีย์เป็นปราชญ์มุสลิมที่มีความโดดเด่นด้านจริยธรรม ซึ่งมีอยู่ 2 ด้าน ด้านที่หนึ่ง คือ จริยธรรมด้านการใช้ชีวิต มีดังนี้ 1) อัซซุฮุด (ذُّهُوْدٌ) ซึ่งจะปรากฏให้เห็นจากการระมัดระวังของท่านในการรับประทานอาหาร การแต่งกาย การไม่รับตำแหน่งหน้าที่จากทางการ และการไม่รับค่าตอบแทน 2) อัลวโร (عُرْوَرٌ) ปรากฏให้เห็นได้จากการไม่รับประทานอาหารที่คลุมเครือของท่าน 3) อัลญุฮุด (جُهْدٌ) ปรากฏให้เห็นได้จากการแสดงจุดยืนต่อผู้มีอำนาจทางการเมือง การปฏิเสธให้การพิตวาทางศาสนา เพื่อดำรงไว้ซึ่งความถูกต้องของศาสนาบัญญัติ 4) อัลอิบาดะห์ (إِبَادَةٌ) ที่ปรากฏให้เห็นจากการละหมาดของท่าน การถือศีลอด และการบริจาคในหนทางของอัลลอฮ์ ส่วนด้านที่สอง คือจริยธรรมด้านการศึกษา มีดังนี้ 1) อัลอิคลาส (إِكْلَاصٌ) มีปรากฏให้เห็นได้จากการสอนหนังสือเผยแพร่ความรู้ให้กับสังคมมุสลิมและดำรงตำแหน่งชัยคัลหะดีษซึ่งท่านไม่รับค่าตอบแทนแต่ท่านนำค่าตอบแทนบริจาคให้กับสถาบัน 2) อัลซอบร (صَبْرٌ) มีปรากฏให้เห็นจากที่ท่านใช้ชีวิตแบบเรียบง่ายอาศัยอยู่หอพักที่แคบไม่หรูหรา มีความพยายามมั่นเพียรและมีความมุ่งมั่นสูง 3) อัลอักลาฟ (إِقْلَافٌ) มีปรากฏให้เห็นจากการที่ท่านเป็นคนมีจิตอาสาและความกตัญญูต่อครูบาอาจารย์ 4) อัลมุญาฮะดะห์ (مُجَاهَدَةٌ) มีปรากฏให้เห็นจากการทำงานที่มีความละเอียดและขีตเกล่าในงานเขียนตำรา

Thesis Title	Ethics of Imam An-Nawawiy in Daily life and Education
Author	Mr. Muhammad Adlan Masae
Major Program	Islamic Studies
Academic Year	2017

ABSTRACT

This research aims to: 1) study the biography of Imam An-Nawawiy (may God have mercy on him) 2) study his moralities in the field of life, and 3) study his moralities in the field of seeking knowledge. This research is based on a descriptive approach and an inductive approach, which is a method that links the issues related to the subject, and then organizes the information and explains and synthesis, in order to obtain the novelty and importance in the subject studied.

The research concluded that of Imam al-Nawawi, may God have mercy on him, is characterized by knowledge and its emergence in good morals, where research is concentrated in only two areas: the field of life and the field of seeking knowledge. The moralities of of Imam al-Nawawi in the field of life are four things: Firstly; the asceticism, which is evident in the care of his food and drink, and clothes, and not accept the official positions provided by the rulers, and not accept the equivalent of his work. Secondly; the deterrent, which is prominent in the disappearance and non-proximity of the suspicions of food and drink. Thirdly; the voltage which shown by his strict approval in front of Sultan or ruler. Fourthly; the worship, that emerges clear from him, may God have mercy on him, in the abundance of nawafil prayers and fasting, as well as the obligatory ones, and to give money for the sake of Allaah. As for his field of moralities in seeking knowledge, he is characterized by devotion where we saw him through teaching, dissemination of science and installed in the Sheikh of al-Hadith without taking anything from the salary. Secondly; the patience, where we saw that from his simple life, diligence and perseverance persists. Thirdly: ethics, where we saw that through his humility and services to his teachers. Fourthly: work hard where we saw that in its accuracy and refinement in the writing of his books.

موضوع البحث	أخلاقيات الإمام النووي في مجال الحياة وطلب العلم
الباحث	محمد عدلن مآسي
التخصص	الدراسات الإسلامية
العام الدراسي	1439هـ

مستخلص البحث

يهدف هذا البحث إلى (1) دراسة سيرة الإمام النووي رحمه الله (2) دراسة أخلاقياته في مجال الحياة (3) ودراسة أخلاقياته في مجال طلب العلم. هذا البحث بحث كيفي، اعتمد الباحث في إجرائه على المنهج الوصفي والمنهج الاستقرائي ويراد بالأخير المنهج الذي يربط بين القضايا المتعلقة بالموضوع ومن ثم تنظم المعلومات وتركب من جديد؛ رغبة في الوصول إلى الجدة والاهمية في الموضوع المدروس.

وتوصل البحث إلى أن الإمام النووي رحمه الله يتميز بالعلم وبروزه في الأخلاقيات الحسنة، ويركز البحث في مجالين فقط من حياته وهما: مجال الحياة ومجال طلب العلم. فحول أخلاقياته في مجال الحياة تتمثل في أربعة أمور: أولاً: الزهد وهو ما يظهر من اعتناء فضيلته بطعامه وشرابه وملبسه وعدم تقبله الوظائف الرسمية من الحاكم ولم يستلم المكافئة من عمله شيئاً. ثانياً الورع وهو ما يظهر منه أنه لم يتناول الطعام والشراب المشبوهين. ثالثاً: الجهد وهو ما يظهر من موافقه الصارمة تجاه حاكم الدولة وحذره من إصدار الفتاوى الدينية المتسايرة مع رغبة الحكام، ذلك حرصاً على الحفاظ على الشريعة القويمية، رابعاً: العبادة حيث رأينا ذلك في صلواته النافلة فضلاً عن فرائضه وكذلك صيامه وتبرعه في سبيل الله. أما أخلاقياته في مجال طلب العلم فيتميز في الآتي: أولاً: الإخلاص حيث رأيناه يبذل جهداً في تدريسه ونشره العلم وأن نصبه مشخية دار الحديث لم يستلم في عمله شيئاً من الراتب بل حوّل ذلك إلى التبرع لها. ثانياً: الصبر وهو ما رأينا في بساطته في سكنه ومعيشتته ومثابرتة وحرصه على تحصيل العلم. ثالثاً: الأخلاق حيث رأيناها متواضعاً خادماً وباراً لشيوخه. ورابعاً: المجاهدة وهي ما رأينا في دقته في تأليف الكتب وكثرة تهذيبه لها.